

توسعه اقتصادی در اقتصاد مقاومتی بر اساس الگوی اسلامی

احمد جعفری^۱

چکیده

اقتصاد مقاومتی، اصطلاحی است که در چند سال اخیر در ادبیات اقتصادی کشور رایج شده است و صاحب نظران در ابعاد گوناگون شناختی، رفتاری، اجرایی و از دیدگاه‌های اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و اجتماعی به این مهم پرداخته‌اند. یکی از مباحث مهم توسعه اقتصادی در بین صاحب نظران، چگونگی طرح، تدوین و اجرای اقتصاد مقاومتی با بهره‌گیری از الگوها و پارادایم اسلامی است.

در این نوشتار، تحلیلی کاربردی با الگوهای برگرفته از سنت نبوی (ص) و سیره علوی (ع)، بیان و بر اساس آن، معجاری و موانع توسعه اقتصادی در اقتصاد مقاومتی، تحلیل و تشریح شده است. از آنجایی که ضرورت دارد در اقتصاد اسلامی، از آموزه‌های دینی بهره جست، لاجرم باید مبانی توسعه اقتصادی از آیات و روایات استنباط شود. در این نوشتار با نگاهی نو به موضوع توسعه از منظر قرآن، شاخص‌ها و مؤلفه‌های توسعه اقتصادی در اقتصاد مقاومتی تبیین گردیده است. با توجه به شرایط کشور، اهمیت دارد این مبانی بر اساس وضعیت اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی کنونی تعریف شود تا بتوان بر اساس واقعیت موجود برنامه‌ریزی کرد.

یافته‌ها حاکی از آن است که شرایط اقتصادی فعلی را می‌توان با مختصات شرایط اقتصادی صدر اسلام، تطبیق و شبیه‌سازی کرد. بنابراین در پیاده‌سازی الگو می‌توان کپی‌برداری کرد و متناسب با ویژگی‌های هر عصری به طراحی آن پرداخت. مبانی ساختاریافته از این روش دو مزیت اساسی دارد: یکی این‌که این مبانی به معرض تجربه و آزمون درآمده‌اند و دیگر، نیازی به شیوه آزمون و خطا نیست و دوم آن‌که، نتیجه آن قطعی است؛ زیرا بر مبنای آموزه‌های الهی است و در این آموزه‌ها، خطا وجود ندارد. بدین ترتیب می‌توان به تحقق توسعه پایدار در اقتصاد مقاومتی امیدوار بود.

کلیدواژگان: آیات، روایات، الگو، اقتصاد، توسعه.

^۱. دانشجوی دکتری تخصصی علوم قرآن و حدیث، دانشگاه آزاد کازرون.